

Огійчук М.Ф.,

к.е.н., професор, завідувач кафедри
бухгалтерського обліку і аудиту,

Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Нежид Ю.С.,

студентка ФОФ, 6 курсу, спец. 071 «Облік і оподаткування»,

Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ НОРМ І ПРАКТИК НА РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ

Сучасні процеси відновлення та розвитку української економіки неможливі без ефективного функціонування ринку праці, який повинен формуватися відповідно до результатів проведеного аналізу та постійного моніторингу досвіду країн ЄС. Причиною цьому є можливість інтеграції з ЄС, що несе за собою зближення національних законодавств, вивчення стратегії економічного, соціального розвитку та досягнення встановлених соціальних стандартів.

На сьогодні велика кількість наукових праць присвячена дослідженню ситуації на ринку праці України, оскільки укладена угода про асоціацію з ЄС передбачає комплексний порядок наближення до стандартів Європейських країн: законодавство про працю, боротьба з дискримінацією та гендерна рівність, а також охорона здоров'я та безпека на робочому місці. У зв'язку з цим постає необхідність постійного дослідження та аналізу ринку праці.

Згідно зі ст. 419 Угоди про асоціацію з ЄС сторони повинні посилити діалог і співробітництво щодо забезпечення гідної праці, політики зайнятості, безпечних і здорових умов праці, соціального діалогу, соціального захисту, соціального залучення, гендерної рівності та недискримінації [1].

Україна, зокрема, зобов'язалася запровадити директиви ЄС щодо індивідуальних умов зайнятості, договорів на фіксований строк, колективного звільнення, загальних засад рівності працевлаштування, принципів гендерної рівності, расової рівності, відпусток для догляду за дитиною, директиви щодо охорони здоров'я та безпеки на робочому місці, а також низки спеціальних директив (наприклад, щодо шкідливого впливу азбесту, шуму та інші).

Дані Європейського фонду поліпшення умов життя і праці про рівень мінімальної заробітної плати в країнах ЄС. Найнижча мінімальна заробітна плата на 2016 рік (менш 500 євро на місяць) – у держав – членів ЄС. Це Болгарія – близько 214 євро і Румунія – близько 276 євро. Мальта і Словенія є єдиними новими державами – членами Євросоюзу, які разом з Португалією, Грецією та Іспанією, утворюють середню групу з мінімальною заробітною платою від 500 до 1000 євро на місяць. Інші країни Західної Європи мають найвищі показники мінімальної заробітної плати з темпами, що перевищують 1000 євро на місяць. Найвища місячна мінімальна заробітна плата у Євросоюзі – у громадян Люксембургу і сягає 1,922.96 євро, або 53 816 гривень

на місяць. Україна прямує до ЄС з мінімальною заробітною платою близько 52 євро на місяць. Великий розрив між високою вартістю життя і низькою ціною праці – найгостріша соціальна проблема в Україні [2].

Сучасний стан ринку праці в Україні характеризується наявністю комплексу проблем. Серед них найважливіші:

- наявність вимушеної неповної зайнятості;
- складна ситуація щодо працевлаштування окремих соціально-демографічних груп населення (жінки, молодь, сільське населення, інваліди);
- поширення неформальної та тіньової зайнятості, аутсорсінг;
- забезпечення належного рівня оплати праці, що є важливим фактором підвищення життєвого рівня населення, розширеного відтворення робочої сили.

При побудові української моделі ринку праці та політики зайнятості потрібно враховувати основні складові європейської стратегії зайнятості: гідна оплата праці, соціальна безпека, якість роботи, продуктивність праці, соціальна безпека, професійні та соціальні навички, створення нових робочих місць.

Варто відмітити досвід регулювання сфери зайнятості та ринку праці на прикладі Франції, Німеччини та Скандинавських країн. де діє доволі жорстоке трудове законодавство, яке суворо регулює взаємовідносини між роботодавцем та працівником. Активну роль на ринку праці відіграють профспілки, які здійснюють різні заходи при захисті інтересів працюючих – від прийняття галузевих колективних угод, до страйків, відповідно до чинного законодавства.

На нашу думку для вдосконалення процесу працевлаштування населення необхідно проводити певні форуми, де б обговорювалися проблемні питання зайнятості за участі представників Державної служби зайнятості, Державної служби з інспекції праці, вчених, що досліджують дане питання, представників бізнесу та профспілок, делегованих представників з боку держави. Варто здійснювати підтримку молоді і запровадити бронювання робочих місць на підприємствах при цьому здійснивши розрахунок відповідності чисельності працюючих до обсягів виробництва.

Перспектива подальших досліджень полягає у детальному вивченні перспектив участі України в європейському векторі розвитку на ринку праці, можливості впровадження зарубіжного досвіду в сфері ринку праці, перспективи переходу на європейські стандарти.

Список використаних джерел

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27.06.2014 [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України – Режим доступу до ресурсу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011
2. Регулювання ринку праці в Україні та ЄС: спільні риси й відмінності. Адаптація трудового законодавства України до законодавства ЄС [Електронний ресурс] // федерація профспілок працівників малого та середнього підприємництва України. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.federation.org.ua/podiitafakti/regulyuvannya-rinku-pratsi-v-ukraini-ta-es-spilni-risi-i-vidminnosti-adaptatsiya-trudov>.